



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Instructio practica ...**

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

**Lohner, Tobias**

**Dilingæ, 1681**

Caput III. De infelici exitu malorum Sacerdotum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

amus ad lapsum. Non est tanti gaudij excelsa tenuisse,  
 tanti maroris de sublimibus corruisse; nec enim solum  
 nostris delictis reddemus rationem, sed pro omnium, quo-  
 rum abutimur, donis, & nequaquam sumus de eorum sa-  
 liciti. Talibus sanè sacerdotibus velut Judicibus  
 spiritualibus multò magis congruit, quàm Judicibus sæcu-  
 laribus severa illa comminatio sap. 6. à DEO facta: Quo-  
 nam data est à Domino potestas vobis (in Fideles) & Vir-  
 tas (id est, talenta necessaria) ab Altissimo, qui interroga-  
 bit opera vestra, & cogitationes scrutabitur, quoniam cum  
 illi Ministri regni ipsius (spiritualis) non rectè judicā-  
 tis, nec custoditis legem justitiæ, neque secundum volun-  
 tatem DEI ambulastis. Horrendè & cito apparebit vobis,  
 quoniam judicium durissimum his, qui præsumunt, fiet; exi-  
 tum enim conceditur misericordia, potentes autem potenter  
 tormenta patientur. Unde meritò S. Anselmus in med. ex-  
 clamat: O durus, & durior casus! heu perdidit Sacer-  
 dotis beatitudinem, ad quam factus est, & invenit mortem,  
 ad quam non est factus. Nec mortem duntaxat, sed gran-  
 dem etiam infamiam & confusionem; nam, ut S. Chryso-  
 stomus h. 5. in Matt. rectè advertit, verè magna confusio  
 sacerdotum, & omnium Clericorum, quando Laici inve-  
 niuntur fideliores eis, & justiores. Quomodo non sit con-  
 fusiō, esse inferiores Laicis illos, quos & equales esse con-  
 siderari debent? quæ omnia magis ex sequenti capite patebunt.

## CAPVT III.

DE INFELICI EXITV MA-  
LORUM SACERDOTUM.

Quod olim S. Augustinus de doctr. Christ. pronuntiavit,  
 dum dixit: Non potest malè mori, qui bene vixe-  
 rit; & Sicut bene moritur, qui malè vixit; nam, ut sa-  
 pienter advertit Cæsarius in 6. admon. percutitur hęc ani-  
 madversio peccator, ut moriens obliviscatur sui, qui vi-  
 vens oblitus est DEI; hoc plerumque etiam in Sacerdo-  
 tibus impiè viventibus adimpletum esse, crebra experien-

tia & exempla demonstrant. Quia verò varia fuerunt poenitentia  
 ob quæ infelicem exitum ejusmodi Sacerdotes sunt conuulsi, no  
 ti, ideo, ut magis appareat, quàm graviter ea DEUS in iustis  
 lis puniverit, placet singula seorsim enarrare.

## §. I.

## De Luxuria in Sacerdotibus castigata.

I. Agmen inter hos meritò infelix Udo Episcopus  
 deburgensis ducit, qui, cum ope B. Virginis & S. Martini  
 Ecclesie Patroni scientiam inprimis, postea verò eius  
 piscopatam nactus fuisset, ibique vitam luxuriosam  
 duxisset, de nocte quondam monialem secum in lecto  
 hæc verba audivit: *Cessa de ludo, quia lussisti* *Sacerdotum*  
 Verum cum tertia vice audiens eandem vocem necesse  
 fuisset, tandem nocte quadam à latere monialis  
 cæcus, & ad templum, ubi Christus cum sua Matre, Ap  
 & Sanctis, S. Mauritio præsertim, & illis, quorum reliquie  
 in illo templo asservabantur, deportatus, ibidem a  
 te S. Mauritio capite plexus, & inferno adjudicatus  
 fusiùs refertur in Spec. Exempl. tit. iudicium DEL. ca. 16.

II. In Gallia cum Presbyter quidam pellicem in  
 diu habuisset, eaque mortuam, omnino cum alia nupti  
 lebrare voluisset, nequicquam à superiore deterritus,  
 nuptiali die, dum lectum uxori cohabitaturus ingredie  
 pentina morte percussus est, uti in eodem spec. v. luxuria  
 §. videre est.

III. Joannes Dominicus Ottonellus in libro notoria  
 monita circa periculosam conversationem continet, ca. 16.  
 bit, anno 1628. Parochum quendam fuisse, qui, cum  
 stanter concubinam aluisset, tandem gravi & perniciosa  
 morbo oppressus est; ad quem cum Notarius vocatus  
 stamentum faciendum hortatus fuisset, nihil aliud, quàm  
 has voces: *ab ista meretrices*; expressit. Unde cum  
 factam abijisset iterum, sequenti mane ejus concubina ad  
 sum venit, eique cum insolito tremore narravit, se à Pa  
 cho isto paulò ante mortem vocatam, & tres sellas præparatas  
 ad lecti spondam collocare jussam esse; quo facto cum

nonnihil ad latus secessisset, ipsum cum alijs, quos tamen non viderat, collocutum, postea ad ipsam accedentem iussisse: ibimus; eaque respondente, in villam ibimus ut salutem recuperaverimus, iterum subiecisse: Ibimus in villam, sed ad infernum. Et scias mecum tres exorcismos Demones hic confedisse, qui decretoriam damnationis sententiam denuntiârunt; quibus verbis cum turbata exisset, paulò post auditâ horrendâ vociferatione, rediisse in cubiculum, & Parochum mortuum invenisse, sulphureum-vaporem tam gravem exhalasse, ut penè exanimis fuerit prostratus.

IV. Idem Author monito 14. notâ 9. narrat, anno Domini 1639. Sacerdotem quendam nonagenarium sexaginta annorum Ecclesiam sibi commissam administrasse, tamque illite-ram fuisse, ut nec latinæ principia calleret. Hunc ego, cum adhuc primis annis curæ susceptæ concubinam carnaliter sub nomine Famulæ suscepisset, & frustra à superioribus admonitus dimittere noller, tandem in lethalem febrem incidisse, Sacrilegâque in voces contra Christum, ejus Matrem erupisse, &, quotiescunque ad pœnitentiam invitatus excitabatur, ad aliam partem, ne audiret, secessasse, quousque tandem deficiente articulata voce, latratu horrendo incepit, & in isto latratu tres dies perseverans, defunctâ linguâ, miseram animam ad orcum transmisit.

V. Cracoviensis quidam Prælatus nobilissimo ex genere generandus, cum ad arcem quandam profectus, post cœnam apparet sumptam, remotis mensis, omnes præter concubinam, eum qua multis annis libidinem suam expleverat, ex convulsi exesse jussisset, inchoato noctis primo silentio, concubinâ ad satisfaciendum naturæ egressâ, à nonnullis tectis, nigris, proceris, & flammâ vomentibus cubiculum ingressis tam crudeliter interemptus est, ut Famuli, qui januam nullâ vi referare poterant, tandem per fenestram descendentes, eundem diu frustra quæsitum, tandem sub lecto inftar globi convolutum, ex toto sanguinolentum, nigerrimum, informem, & abominandum, omnia ossa contracta, & unumque, lectum, & parietes recenti cruore madidos & maculatos repererint. Ex relatione Polonica anno 1642. facta

VI. Anno 1643. D. Alphonfus Mendes, Patriarchæ  
thiopiæ Congregationi de propaganda fide sequentem  
usdam Sacerdotis luxuriæ penitus immeris caritate  
perferipit. In Ceila, unâ ex orientalibus Insulis, in  
cerdos hic multo tempore Concubinam suam domi ad  
& aliquot ex ea Filios sustulisset, in gravissimum morbum  
conjectus est; quem cum fatalem sensisset, ad vocandam  
ria cum ea negotia transegit, tandemque hæc verba  
xit: Ego nunc quidem morior, sed cave tu, ne cum  
quopiam Matrimonium ineas, nam post mortem  
cuius me expediam, & ad te revertar, sicque delictosa  
hactenus duximus, vitam porro continuabimus, quæ  
Etis paulò post infelicem animam exhalavit.

VII. Conradus Schwaigerus, cum à Religione  
superioribus, discedens, Canonicus Passavij esset factus  
aliquot annos in fœda libidine exactos, tandem in  
Gallicum incidit, qui corpus adeò fœdavit, ut ab am  
torem non ferentibus in gravi ac diuturna agritudine  
nitus desertus fuerit. Assistebat sola muliercula, quæ  
bebat concubinam, & ipsa Gallica lue correpta. Cuius  
animam ageret, paulò ante mortem ea ipsum fecit  
rant, quæ nec Christianum, ne dicam Sacerdotem deserviret.

Oliverius Manaræus Soc. JESU in catalogo Apostatarum  
VIII. Nicolaus Libebat Lotharingus Sacerdos, in  
gionem desertam, usque adeò libidini vacabat, ut a  
nitis abduci poterit; hinc quondam orto sole per  
à domo adulteræ in carceres per medias plateas opprobri  
Pastorem egerat, abreptus est; sed neque sic nisi in pecc  
fecit; hinc morbo Gallico correptus, dein turpi car  
nundinatione, mercaturâque infamis, demum ob  
dium iterum in carcerem conjectus est, è quo cum  
vitandi causa effugere, linteis è turri colligatis vel  
tis nodis miser corruens, & sicut vas figuli, con  
ctus, infelicem animam efflavit. Ibid.



## §. II.

## De Avaritia Sacerdotum castigata.

I. De Jordani Cardinalis avaritia à DEO punita sic scribitur  
 Celsarius l. 2. c. 22. Ante annos paucos Cardinalis qui-  
 dam, nomine Jordanus defunctus est; qui, ut ab Abbate  
 quodam audiui, erat avarus valde. Habebat autem Nota-  
 rium quendam, Pandolfum nomine: hunc cum pro negotio  
 quodam nescio quò misisset, interim expiravit. Eadem ho-  
 ra, cum ille expleto negotio rediret, manè ante lucem cater-  
 um miserabilem in agro contemplatus est. Sedebant ho-  
 mines in jumentis in ore caudas habentes, versis dorsis ad  
 terra illorum, quos Jordanus cucullâ indutus, nudis pedi-  
 bus sequebatur, duobus Dæmonibus ducentibus, in quo-  
 rum aspectu dum Notarius nimis horreret, clamavit Cardi-  
 nalis: Pandolphe, Pandolphe. Subsistente Clerico, &  
 dicente: quis es tu, aut quid clamas? respondit ille: Ego  
 sum Jordanus Cardinalis Dominus tuus, & mortuus sum.  
 Dicente illo, quò ducimini? ante tribunal Christi, respon-  
 dit: Cùmque Notarius subijceret: Nostis, quid de vobis  
 futurum sit? non novi, ait ille, DEUS scit; sed cùm venero,  
 Petrus de Cardinalatu meam pro me redditurus est ratio-  
 nem, Sanctus verò Benedictus de cucullâ (erat enim ex Ordine  
 illo assumptus) quod si illam mihi obtinere poterit, sal-  
 vabor: sin secus, damnabor. Sicque oculis ejus subtractus

II. De Reginhero Misnensi Episcopo Baronius to. 11. ad  
 annum 1066. refert, quòd post refectioem, in cubiculum,  
 in quo thesaurum suum habebat, quasi parùm quiescere vo-  
 lens se incluserit. Cùmque jam die vigente in Vesperam  
 prope modum, consuetudinèque suam somno indulgere  
 videretur, rem in solitam mirantes cubicularij, pulsare o-  
 rium ceperunt, sed nec vociferantibus, nec pulsantibus da-  
 datur responsum. Tandem effractis foribus irrupentes,  
 venerunt eum fractis cervicibus, colore terro exanimem,  
 in thesauro miserabilem in modum incubantem.

III. Aliud

III. Aliud non minus terribile exemplum Collecto-  
gni speculi Exemplorum V. avaritia. ex. 9. narrat, quod  
licet Sacerdos quispiam nimium avarus infirmum quendam  
de salute sua desperantem invisens, pactus cum illo  
si equum suum infirmus ipsi donare, ipse peccata illius  
recipere veller; quam conditionem cum accepisset  
ac paulò post defunctus esset, Sacerdos, dum sacris  
indutus exequias pro ipso celebrare parat, visibiliter  
populo per testudinem Ecclesiæ, magno facto foramine  
Stus nusquam amplius comparuit.

## §. III.

De Pluralitate Beneficiorum in Sacerdotibus  
castigata.

I. Cantipratanus l. 1. apum c. 9. part. 5. & 6. narra-  
ta annuam 1238. fuisse Parisijs solemnem disputationem  
stitutam ubi omnes ferè Theologi à Guilielmo Episcopo  
Parisiensi convocati, unanimiter decreverunt, duo beneficia  
quorum quodvis quindecim libras Parisienses pro reditu  
beret, simul retineri non posse; duo solum Theologi  
licet Philippus Cancellarius Parisiensis, & quidam Arnaldus  
postea Episcopus Ambianensis, contrariam sententiam  
fenderunt. Paulò post autem Philippus in morbum  
lem incidit, in quo, dum Episcopus eundem visitans  
tur, ut sententiam mutet, omniaque beneficia  
bat, uno retento, resignet, respondit æger, experiri  
an damnabile sit, plura beneficia retinere, si que de  
Cum verò memoratus Episcopus post paucos dies  
tutino oraret, inter se & lumen umbram quandam retrahens  
modum conspexit, quam cum allocutus quævisset, in  
parte DEI esset? respondit ille: Alienus à DEO sum  
pe miserimus ille Cancellarius, cumque Episcopus quæ-  
quo in statu esset? damnatus sum, subjecit ille: Quod  
fuere causæ damnationis meæ. Una est, quòd crescentem  
fructus annuos contra pauperes timidè reservavi. Secunda  
est, quòd contra sententiam plurimorum de pluralitate  
beneficiorum opinionem propriam defensavi, & in hoc

iculo mortalis culpæ commisi. Tertia est, quòd carnis vi-  
cum scandalo multo tempore laboravi.

Item Author loc. cit. aliam narrat historiam de magno  
poppiam Doctore, qui supra dictæ disputationi interfuerat,  
duas præbendas injustè possidebat, quòd scilicet, cum ei-  
in gravi infirmitate constituto suafum fuisset, ut alteru-  
ram dimitteret, hoc unicum reposuerit: Orate Dominum,  
inspiret. Post cujus obitum, cum miraretur quispiam,  
quòd tantus Doctor, si peccatum mortale esset, plura bene-  
ficia retinere, in tali statu obijisset, mox quasi semi vigilanti  
mortuus apprensus dixit: Hæc sola præbendarum causa est,  
pro qua infelix ego æternaliter sum damnatus.

Addit postea idein Author hæc verba: Ego in quadam ci-  
uitate Episcopali annis undecim commoratus sum, ubi sexa-  
ginta duo Canonici sub præbendis pinguisissimis ducentarum  
librarum Parisiensium in Matrice Ecclesia seruebant,  
quorum plures erant Beneficiorum plurium detentores. E-  
go, qualem viuidictam in ipsos viderim, testis est mihi & Ju-  
dex SS. Trinitas. Paucos enim vidi, communi morte defun-  
gi, sed omnes subito & repente mori, ita ut quidam eorum  
adito, quòd unus Sociorum nocte sanus, manè mortuus in-  
uentus esset, complois manibus dixerit: quid vultis? se-  
cundum usum & morem Ecclesiæ mortuus est, ut videris. Vi-  
digo in ea Ecclesia quatuor Archidiaconos sic defungi. Pri-  
mus eorum de phalerato equo cecidit, & fracta cervice expi-  
ravit. Secundus manè in cathedra sedens mortuus est reper-  
tus. Tertius in choro stans, cum ad missam elevatio corpo-  
ra Christi fieret, cecidit resupinus, & subtractâ loquelâ cum  
sensu, quasi brutum animal tertio die sine Sacramentis est de-  
fectus. Quartus confessionem, Sacramentâque recusans  
mortuus est, & extra exâmterium sepultus.

#### §. IV.

### De Gulæ intemperantia in Sacerdotibus castigata.

I. In villa Bruxellensi Brabantix Sacerdos quidam, cum  
aliquot annis nihil aliud, quàm Gulam & Luxuriam medira-  
ri vi-



ri videretur, iusto DEI iudicio impræmediatè defunctus  
nec multò post, cum alius Presbyter socius illius & con-  
sals in crepusculo noctis viam ageret extra villam,  
vit miserabilem vocem quasi sub terra clamantis, &  
gentis. Consternatus autem, qui suam esset, cruce  
inquit; cui respondit alter: Ego sum infelix socius  
Cumque rursus alter quæreret, quo in statu esset, vixit  
ille, vix mihi, vix, vix, quoniam clausit super crepus-  
suum. Et cum pennigero quasi volatu vox in longin-  
delata & audita est. Cantipr. l. 2. c. 30. part. 16.

II. S. Cyrillus in Epistola ad S. Augustinum nar-  
cùm Sacerdos quidam ebriosus & luxuriosus de hoc  
migrasset, tantus duabus noctibus strepitus campanarum  
& aliarum rerum auditus fuerit, ut vicini undique ad  
siam confluerent, inusitatum spectaculum visuri: &  
omnia in templo eversa, & à flammis ambusta reperi-  
Candiz Pontifex communes preces indicens, quid  
tumultus significaret, indicari petijt. Quo facto S. Cy-  
nismus cum magno splendore apparens, indicavit, quod  
corpus Sacerdotis ebriosi in locum sacrum indigne  
contigisse, iussitque, ut, sicut olim infernalibus igni-  
ternum arsurum esset, ita nunc quoque flammis tempo-  
bus concremandum offeratur, quod & factum.

III. Joannes Kokfort Bassoviensis Parochus potu  
æquo addictus, cum die quâdam cum Nobilibus deo-  
propinquis à potu temulentus rediret, arripens lagenam  
no plenam, nobilem provocat, ut uno haultu illam  
evacuarent; recusante verò altero, ego, inquit, sum Sacerdos  
& Pastor, tu verò Nobilis & sæcularis, non audebis me  
tantillo potu respondere? Nobilis ergo irritatus, re-  
quit, & ebibe prius, ego sequar. Dum ergo lagenam  
mè evacuavit Sacerdos, retrosum cecidit quasi mortuus  
statim in lectum delatus crepuit medius, ac die sequenti  
tinctus est. Oliverius in relat.

IV. Jacobus Feurier Sacerdos Trevirensis à Re-  
primùm, postea verò etiam à fide deficiens, cum quondam  
funere Nobilis Matronæ concionatus ad vespertinam  
beralius bibisset, surgensque de mensa domum rediret  
in medijs campis obdormiscens, ab alio ut ipse ajebat

est, vocemque audivit juxta se dicentem : damnatus es, quia territus in fugam se dedit, & domum veniens mox graviter morbo correptus est; cumque visitaretur ab Amicis, hoc illi in ore habuit : damnatus sum : & in hac voce non multo post expiravit. Idem.

V. Jacobus Marchantius in Virga Aaron lect. 11. narrat de duobus Parochis, quorum alter tabulato, in qua nuptiale agebatur convivium, corruente oppressus miserè occubuit, scyphumque adhuc in manu gerens inventus est. Alter autem, dum simili convivio nuptiali intererat, temulentus de altiori loco per gradus corruit, & fracta cervice, subito expiravit.

## §. V.

### De Superbia in Sacerdotibus castigata.

I. Simon de Tornaco celeberrimus Doctor Parisiensis, cum ob raram scientiam ab omnibus suspiceretur, & Auditorum præ alijs Doctoribus accursum maximum haberet, ob hanc elatior factus eò usque per Superbiam deductus est, ut etiamque publica in disputatione dicere ausus sit, tres fuisse in mundo homines, qui eum sectis & dogmatibus suis subjugaverint, Moysen videlicet, qui Judaicum populum subverterit, Machometem, qui Turcas seduxerit: & Christum, qui Christianos fefellerit. Quà blasphemiâ prolatâ mox à DEO puniendus, cæcis primùm oculis, pro humana voce mugire coepit, & epilepsiâ correptus, omnem scientiam & loquendum usque ad eò amisit, ut nihil præter Aleidem concubinam suam nominare posset. Cantiprat. l. 2. apum. c. 48. p. 5.

II. De alio quoque Sacerdote, superbo admodum, & insolente, quam decebat, bellicoso, S. Damianus epist. 14. ad Deid. Abbat. c. 6. scribit, eum, cum ob varias lites cum alio quoque potente Domino acie contendere decrevisset, & forte cum socijs Missam audiens verba ista : *Omnis, qui se exaltat, humiliabitur : Et qui se humiliat, exaltabitur :* in Evangelio audivisset, turpissima cum elatione & blasphemiâ dicere ausum esse, veram non esse hanc sententiam vel ex hoc demonstrari, quòd si ipse se coram hostibus suis humiliasset

fer, tot prædia & Clientes ipse non possideret. Verum  
divinam vindictam adfuisse, dum in acie certans ab  
bus, in eo ipso guttore, per quod superbas & blasphemias  
ces protulerat, confossus est.

III. Josephus Acosta l. 2. de temp. noviss. c. 11. in  
in regno Pervano magni nominis Theologum fuisse,  
muliere, quæ divina pati videbatur, seductus, tantum  
exoraculisejus opinionem concepit, ut, licet integro  
lioqui sensûs & cerebri, serio tamen crederet, se hunc  
Pontificem creatum iri; sanctitatem sibi super omnia  
los concessam; unionem hypostaticam sibi oblatam  
cusatam à se: Christum quoad sufficientiam reatu-  
rò quoad efficaciam Redemptorem Mundi fore, quæ  
& plura alia cum tanta pertinacia, adductis etiam  
lypsi, Psalmis, & Prophetis, testimonijs defendit,  
potius à Judicibus inquisitionis adjudicari, quam  
suas deserere maluerit.

IV. Lusitanus quispiam Sacerdos, cum ab initio  
phiam & Theologiam in Societate docuisset, sed  
mores leves & superbiam ad Professionem serius ad-  
tur, ad Ordinem Augustinianorum transeundi  
impetrasset, ibidem quoque alios contemnere, &  
doctos ludibrio habere cœpit; unde permissu DEI  
vitium quoque prolapsus est, quod ubi Prior ipse  
quâdam nocte, cum audisset, eum in domo me-  
ri, armata manu illum ad Monasterium duci, ibique  
omnibusque privilegijs exutum flagris eadi, & in  
detrudi iussit. Sed ille carcere elapsus in Siciliam  
eum vicarij ruralis officio aliquamdiu fuisset  
post iter faciens in Grassatores incidit, ab ijsque  
occisus est; qui, cum & ipsi comprehensi hoc certum  
derexissent, & locum, in quo sepeliverant, indicasset.

facti quidem illuc sunt aliqui, ut honestius illum  
lirent, sed à canibus jam devoratum repererunt.

Ribadencira in Catal. Apost.

